

Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Doel Meldcode

De Meldcode heeft als doel jeugdigen die te maken hebben met een vorm van geweld of mishandeling snel passende hulp te bieden zodat een einde komt aan de (bedreigende) situatie. De Meldcode heeft betrekking op alle vormen van geweld in de huiselijke situatie, zoals mishandeling, seksueel geweld, genitale verminking en eengerelateerd geweld. Tot kindermishandeling wordt ook gerekend het getuige zijn van huiselijk geweld.

Wettelijk kader

Sinds 1 juli 2013 zijn alle beroepskrachten die met jeugdigen werken verplicht de Meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring. Voor het voortgezet onderwijs biedt artikel 3a WVO hiervoor het wettelijk kader.

Artikel 3a. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

1. Het bevoegd gezag of de natuurlijke persoon dan wel de rechtspersoon die een school in stand houdt die niet uit de openbare kas wordt bekostigd, stelt voor het personeel een meldcode vast waarin stapsgewijs wordt aangegeven hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan en die er redelijkerwijs aan bijdraagt dat zo snel en adequaat mogelijk hulp kan worden geboden.
2. Onder huiselijk geweld wordt verstaan: huiselijk geweld als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.
3. Onder kindermishandeling wordt verstaan: kindermishandeling als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet.
4. Het bevoegd gezag of de natuurlijke persoon dan wel de rechtspersoon die een school in stand houdt die niet uit de openbare kas wordt bekostigd, bevordert de kennis en het gebruik van de meldcode.
5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt vastgesteld uit welke elementen een meldcode in ieder geval bestaat.

De praktijk

Scholen zijn verantwoordelijk voor de implementatie van de Meldcode in de praktijk. Dat betekent inbedding in de zorgstructuur van de school, het doorlopen van de vijf verplichte stappen van de Meldcode en het bekend zijn van de code onder de medewerkers.

De vijf verplichte stappen uit het stappenplan maken de medewerker duidelijk wat van hem wordt verwacht bij signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld en hoe men binnen de school op een verantwoorde wijze komt tot een besluit over het doen van een melding.

NB Er is geen *meldplicht* voor medewerkers met betrekking tot huiselijk geweld.

Scholen zijn verplicht om de Meldcode actief te hanteren en te implementeren in het beleid. De onderwijsinspectie ziet toe op naleving van de wettelijke vereisten: het beschikken over een Meldcode, de randvoorwaarden voor toepassing ervan en de feitelijke toepassing van de Meldcode.

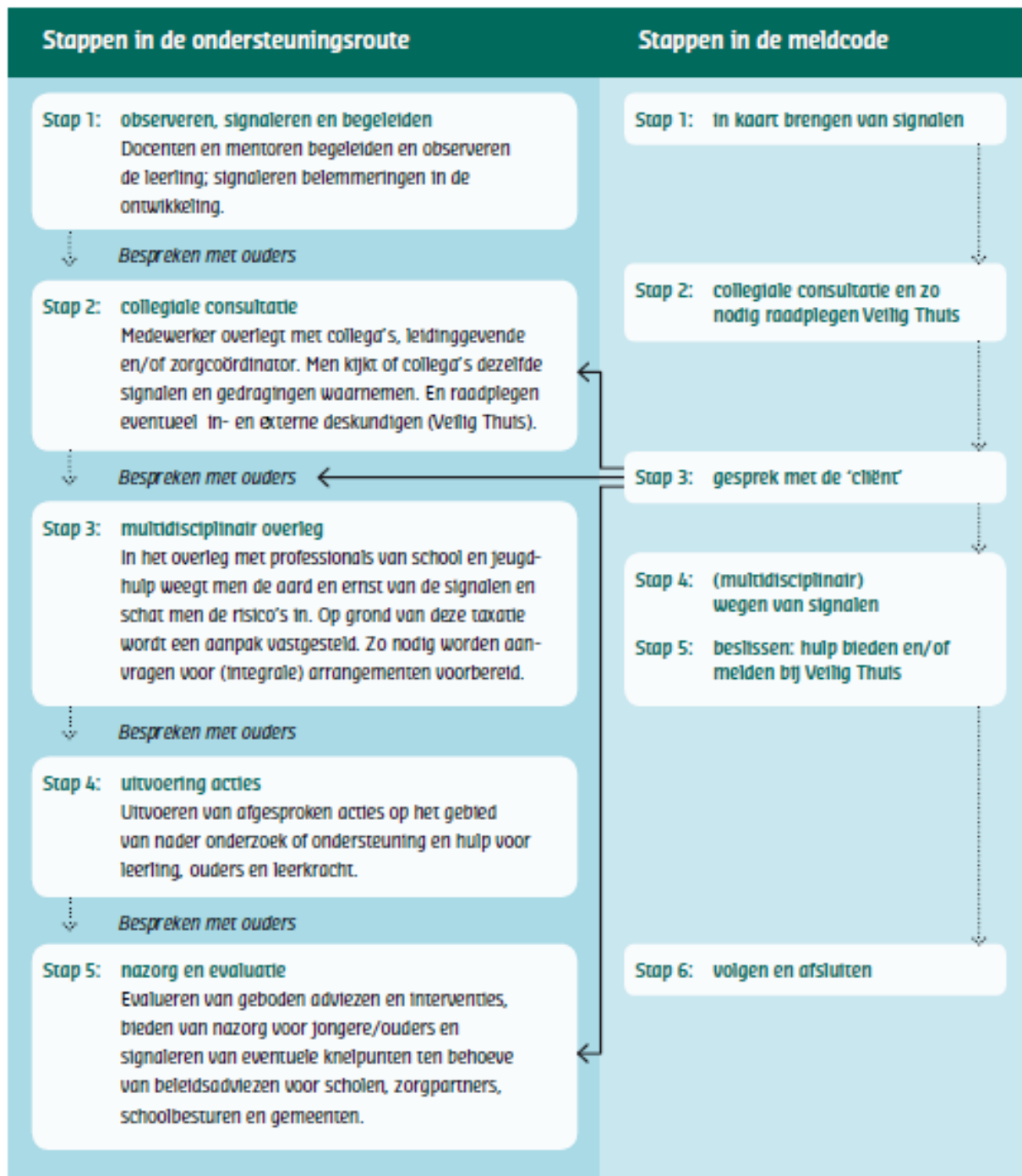
De school zorgt voor verslaglegging van genomen stappen, acties, gebeurtenissen en feiten. De school legt signalen vast, evenals de (uitkomsten van) gesprekken die over die signalen zijn gevoerd, de genomen stappen en de besluiten van de school.

Stappenplan voor de scholen van NUOVO scholengroep

NUOVO baseert haar aanpak op de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in het voortgezet onderwijs zoals deze door het Nederlands Jeugd Instituut is opgesteld. Zie ook:

<http://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Publicatie-NJi/Meldcode-Huiselijk-Geweld-en-Kindermishandeling-VO.pdf>.

Stappenplan

Stap-1: signaleren en in kaart brengen

Het signaleren van belemmeringen in de ontwikkeling van leerlingen vormt een belangrijk onderdeel van de beroepshouding van docenten en mentoren. In het voortgezet onderwijs is er veel minder continuïteit in het contact tussen leerling en mentor/docent in vergelijking met het primair onderwijs. Het kost vaak meer tijd en inspanning om adequaat te signaleren. Systematische leerlingenbesprekingen zijn daarom een goede basis om alle signalen van docenten over leerlingen te ordenen en te bespreken. Uiteraard zijn die signalen dan te verbinden met reeds beschikbare informatie uit de overdracht met de voorgaande school en/of gegevens uit een intake. Als de ontwikkeling van de leerling anders loopt dan verwacht en gewenst, kunnen de mentor en docenten een gerichte aanpak afspreken. Vervolgens deelt men de signalen en voorgestelde aanpak met de leerling en zijn ouders. Wat de achterliggende oorzaak is van signalen, is lang niet altijd meteen duidelijk: veel signalen kunnen wijzen op kindermishandeling, maar ook te maken hebben met andere dingen. Als de school met jongere en ouders in gesprek gaat over de signalen en de thuissituatie en als zij met elkaar informatie uitwisselen over de ontwikkeling van het kind, dan draagt dat bij aan verheldering, ontkrachting of bevestiging van zorgen. Later gaat het gesprek met jongere en ouders over te zetten vervolgstappen en -acties.

Wanneer signalen wijzen op mogelijke kindermishandeling en/of huiselijk geweld, kunnen er goede redenen zijn om aan te nemen dat de leerling risico loopt bij het bespreken van de zorgen met zijn ouders. Dat is vooral aan de orde als er door de leerling rechtstreeks met de mentor of een docent is gesproken over een bedreigende thuissituatie. In zo'n geval is het niet in het belang van de leerling om meteen contact met de ouders op te nemen en gaat men over naar stap-2.

Stap-2: collegiale consultatie

De vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling worden gedeeld met interne zorgfunctionarissen. Het merendeel van de scholen organiseert een vorm van intern ondersteuningsoverleg, waar men de signalen van docenten en mentoren bespreekt als ze tot ondersteuningsvragen leiden. Vanuit dit overleg zet men schoolinterne ondersteuning in. Binnen dit overleg besluit men eventueel het Meldpunt Veilig thuis (www.veilig-thuis.nl) te consulteren over de vastgestelde zorgen. Ook bestaat hier de mogelijkheid om een risicomelding in de Verwijsindex te doen. Want, als signalen niet direct zijn herkend binnen de schoolorganisatie of in het gesprek met ouders, kunnen deze elders toch ook zijn opgevangen. Op die manier komt er verbinding met de verwijsindex (VIR) en zijn afzonderlijke signalen bij elkaar te brengen. Ook weegt men in het intern ondersteuningsoverleg af of bespreking van een casus in het brede ondersteuningsteam is gewenst. Hiertoe besluit men als de problematiek dermate complex is dat de multidisciplinaire kijk en eventueel de interventies van externe partners gewenst zijn. Het betrekken van leerling en ouders bij de zorgen, en de terugkoppeling naar degenen die het signaal inbrachten, zijn aandachtspunten bij de bespreking van het intern ondersteuningsoverleg. Indien nodig kan op basis van anonieme gegevens (daarnaast) ook het Meldpunt Veilig Thuis worden geraadpleegd. Het gaat hier dus niet om een melding maar om een adviesvraag.

Stap-3: multidisciplinair overleg

De volgende stap is dat de school de signalen, het ingewonnen advies bij collega's en de informatie uit het gesprek met de ouders in het multidisciplinaire overleg bespreekt. De aard en de ernst van de signalen en het risico op kindermishandeling of huiselijk geweld worden afgewogen. De expertise van partners wordt gebundeld en optimaal benut. Vervolgens wordt er een afgestemde aanpak vastgesteld en uitgevoerd, gericht op de veiligheid van het kind en de ondersteuning van ouders en docenten.

Stap-4: uitvoering acties

De partners in het multidisciplinaire overleg organiseren de noodzakelijk hulp en geven handelingsadviezen aan de school, leerling en ouders (waar mogelijk). Daarnaast overleggen de deelnemers van het multidisciplinaire overleg of er gemeld wordt bij het Meldpunt Veilig Thuis en zo ja, door welke partner. Met hen bespreekt men wat het interne ondersteuningsteam of het multidisciplinaire overleg na de melding, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kan doen om de betrokkenen tegen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling te beschermen. De verantwoordelijk schoolfunctionaris (schoolleider of zorgcoördinator) bespreekt – eventueel samen met een partner uit de jeugdhulp – met de leerling en de ouders de uitkomst van de bespreking in het multidisciplinaire overleg.

Stap-5: volgen en nazorg

Wanneer vanuit het multidisciplinaire overleg hulp komt, is in het team afgesproken wie de ondersteuning coördineert. De school volgt de ontwikkeling van de leerling en het multidisciplinaire overleg volgt de effecten van deze hulp en stelt de aanpak zo nodig bij. Ten slotte biedt men nazorg en evalueert men de aanpak.